

עפ"ג (באר שבע) 15237-03-24 - בשאר אבו פריח נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד השופט הבכיר, אליהו ביתן

- אב"ד

כבוד השופטת טל לחיאני שהם

כבוד השופט יואב עטר

16 יולי 2024

עפ"ג 15237-03-24 אבו פריח נ' מדינת ישראל

בשאר אבו פריח

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

נוכחים:

ב"כ המאשימה,

המשיב ובאי-כוחו, עו"ד אוהד סלמי ועו"ד אורי בן נתן

פסק דין

המערער הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגדו, בשתי עבירות של איומים, לפי סעיף 192 בחוק העונשין, תשל"ז-1997 (להלן: "חוק העונשין") ובעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית, לפי סעיף 380 בחוק העונשין.

בכתב האישום המתוקן מתואר כי בתאריך 07.01.20, במתחם קניות בבאר שבע, המערער עצר את רכבו באמצע נתיב נסיעה ושוחח עם אחר שעצר עם רכבו בצמוד אליו, באופן ששני נתיבי הנסיעה נחסמו. המתלונן עמד עם רכבו בנתיב אחרי רכבו של המערער, והמתין שהמערער והאחר יפנו את הנתיב. משהמשיכו השניים לעמוד באופן שחסם את נתיבי הנסיעה, המתלונן צפר להם והמתין שיזוזו מהמקום. בהמשך לכך, המערער יצא מרכבו, ניגש אל המתלונן ואמר לו שיגמור אותו, יראה לו מה זה ושהוא לא זז. בסמוך לכך, המשיך האחר בנסיעה, והמערער לא אפשר למתלונן לעקוף את רכבו. המתלונן התקשר למוקד 100 ודיווח על איומי המערער כלפיו, והמערער ניגש לרכב המתלונן, החל

להניף את ידו לעבר פני המתלונן ונתן למתלונן שוב ושוב מכת אגרוף בפניו. בתגובה, המתלונן הדף אותו. עוברי אורח שהגיעו למקום הפרידו בין המערער למתלונן, והמערער נסע מהמקום.

המתלונן נסע אחרי המערער, והחנה את רכבו בסמוך אליו עד שהגיעו השוטרים. עם הגעת השוטרים, המערער יצא ממסעדה סמוכה והמשיך להתווכח עם המתלונן, ובזמן שהשוטרים נמצאים בסמוך אליו, פנה אל המתלונן ואמר לו שלא גמר איתו, שיזיין אותו, ישבור לו את הפנים ו"שזה לא נגמר כאן". וניסה להתקרב אל המתלונן. כתוצאה ממעשי המערער, נגרמו למתלונן המטומה וחבלה מדממת, וחתכים מדממים שבקעו את העור באזור העין, הלחי והשפה.

שירות המבחן ערך תסקיר על המערער בו צוין שהמערער בן 24, רווק. עובד בבית קפה שבבעלות קרוב משפחתו. משפחתו נורמטיבית. סיים 12 שנות לימוד. לפני שנתיים אובחן בראשו "אבצס" הגורם לו לפרכוסים ולכאבי ראש, והוא נמצא במעקב רפואי. ובעקבות מצבו לא יכול לעבוד עבודה פיזית או להימצא בחום. ברישומו הפלילי הרשעה בעבירות גניבה והחזקת סכין שביצע בשנים 2020-2021, עליהן נידון, בין היתר, למאסר על תנאי והתחייבות. תיאר שנהג לעשן קנביס באופן יומיומי, אך לאחרונה הפסיק. בדיקת שתן אחת שמסר נמצאה עם שרידי סם, ולשתיים נוספות לא הגיע. בהמשך מסר שתי בדיקות שתן נקיות. ביחס לעבירה, לא מודה בביצועה ולא לוקח אחריות עליה. סיפר שהמתלונן יצא מהרכב, הגיע לרכבו, שרט את הרכב ואז קילל אותו, ואז הוא עצמו יצא מהרכב והם החלו להתקוטט. ותיאר את מעשיו כהגנה עצמית. כשעומת עם עובדות כתב האישום בהן הודה, השיב שהוא אינו יודע במה הודה, ושפעל מתוך הגנה עצמית. עוד מסר, שהוא אינו נוטה להתעצבן, ושב על דבריו שהמתלונן הוא זה שהחל בעימות. שירות המבחן התרשם שהמערער התבטא בחוסר כנות ביחס לעבירה וביחס לחייו, הציג עמדה קורבנית, התקשה לקחת אחריות על מעשיו, התקשה לבחון את חלקיו ודפוסיו הבעייתיים ולא גילה אמפתיה למתלונן. וציין שנראה שהמערער אינו מייחס חשיבות יתרה לחוק בכלל ולהליך המשפטי המתנהל נגדו בפרט. ובסופם של דברים נמנע מהמלצה טיפולית על המערער, והמליץ להטיל עליו ענישה מוחשית ומרתיעה.

המאשימה טענה שמתחם העונש ההולם נע בין 14 ל- 24 חודשי מאסר בפועל, ועתרה להטיל על המערער עונש בשליש התחתון של המתחם ועונשים נלווים.

ההגנה טענה שמתחם העונש ההולם נע בין אי הרשעה ושל"צ למספר חודשי מאסר בעבודות שירות, ועתרה להטיל על המערער עונש בתחתית המתחם.

בית המשפט ציין כי מדובר במספר עבירות המהוות אירוע אחד ויש לקבוע בגינן מתחם עונש אחד, ושלו היו נקבעים מתחמי עונש נפרדים, היה מקום לקבוע מתחם עונש הנע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר לכל אחת מעבירות האיומים, ומתחם עונש הולם בין שישה חודשי מאסר בפועל שניתן לשאתם בעבודות שירות ל- 20 חודשי מאסר בפועל על עבירות התקיפה. בית המשפט עמד על הערכים המוגנים בעבירות ועל מידת הפגיעה בהם, אותה הגדיר כמשמעותית ומצויה ברף הבינוני. ציין שקיים אינטרס ברור בהרתעת היחיד והרבים. עמד על חומרת עבירות התקיפה והאיומים ועל מדיניות

הענישה הנוהגת תוך שהפנה לפסיקה. התייחס לפסיקה שהוגשה על ידי ההגנה. עמד על נסיבות ביצוע העבירות. וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות ל- 24 חודשי מאסר בפועל. בקביעת העונש, בית המשפט שקל את נסיבותיו האישיות של המערער, את עברו הפלילי, את התרשמות שירות המבחן ממנו, את מצבו הרפואי, את הודאתו, ואת העובדה שהוא נמצא בלתי כשיר רפואית לביצוע עבודות שירות, ובסופם של דברים הטיל על המערער 10 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער מפנה לתסקיר שירות המבחן בו צוינו נסיבותיו וקורותיו של המערער. טוען שהערכת שירות המבחן לפיה המערער אינו לוקח אחריות על מעשיו איננה נכונה, שכן המערער הודה במיוחס לו, ואף התנצל בפני המתלונן. מציין שהמערער נשלח על ידי בית המשפט לממונה על עבודות השירות על מנת שזה יבדוק את כשירותו לבצע עבודות שירות, אך הוא נמצא לא כשיר בשל מגבלותיו הרפואיות, וסביר להניח שלו היה נמצא כשיר הרי שעונשו היה במתחם ענישה של מאסר בעבודות שירות. טוען שמעשי המערער מצויים ברף חומרה נמוך ושהפסיקה שאליה הפנה בית המשפט תומכת בקביעת מתחם עונש קל יותר מזה שנקבע. מפנה לפסיקה. וטוען שמתחם העונש ההולם אמור לעמוד על של"צ ברף התחתון שלו. ובהתחשב בנתוני המערער, יש להטיל עליו עונש של של"צ בהיקף ניכר לצד מאסר על תנאי ורכיבי ענישה נוספים.

ערב הדיון, ב"כ המערער הגיש בקשה להוספת ראייה - הקלטת השיחה למוקד 100, תוך שטען כי לשיטתו כתב האישום המתוקן "**לא תיאר תיאור הוגן את האירוע ואת חלקו של המתלונן באירוע**".

בפתח הדיון ב"כ המערער העלה שורה של טענות הנוגעות למועד הגשת כתב האישום, באופן החורג מנהלי המשיבה וכן לאופן בו כתב האישום המתוקן מתאר את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, תוך שטען לקיומן של ראיות המלמדות על מסכת עובדתית שונה מזו המתוארת בכתב האישום המתוקן בו הודה המערער.

כמו כן, הפנה לנסיבותיו האישיות של המערער, חלוף הזמן ומצבו הרפואי של המערער.

במעמד הדיון, המשיבה ביקשה כי בית המשפט ידחה את הערעור שכן גזר הדין מביא לידי ביטוי את כלל השיקולים הנדרשים בענישה במקרה דנן.

בטרם הכרעה לגוף הערעור, אנו דוחים את בקשת ב"כ המערער להגיש ראייה נוספת בדמות הקלטת מוקד 100. ראשית, בבית משפט קמא, המערער הודה בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש נגדו, כך

שיש לראות בעובדות כתב האישום כעובדות מוסכמות שאין לערער עליהן. שנית, הקלטת מוקד 100 הייתה בידי ההגנה בכל שלבי ההליך בבית משפט קמא ואין המדובר בראיה שדבר קיומה נודע רק לאחר סיום ההליכים בערכאה דלמטה. מה גם, שכעולה מטיעוני ב"כ המערער, במסגרת ראיה זו למעשה, המערער מבקש לשנות במידה מסוימת את המסד הראייתי שהיה מוסכם על הצדדים. זאת ועוד, טענת ב"כ המערער כי מוצג ההגנה נ/1 - אמרת המתלונן במשטרה, שהוגש בערכאה דלמטה, תומך בטענה שעובדות כתב האישום אינן משקפות את שהתרחש, שכן הוא מוכיח שהמתלונן נחקר תחת אזהרה בתיק, איננה במקומה וזאת לאור תוכן האמרה, תיאור התקיפה - הכולל גם נתון לחומרה שלא נכלל בכתב האישום המתוקן, וטענת המתלונן כי הוא פעל מתוך הגנה עצמית אל מול התקיפה של המערער כלפיו.

בנוסף, טענות הקשורות למועד הגשת כתב האישום, הן טענות שלא נטענו כלל בערכאה דלמטה וכיום אין בהן כדי להשפיע על תוצאות ההליך, בשים לב להצגת ההסדר בערכאה דלמטה.

לאחר שעיינו בחומרים שהוגשו לפנינו, שמענו בקשב את טיעוני הצדדים, ושקלנו את הוראות החוק והפסיקה, באנו לכלל מסקנה כי הגם שמלכתחילה גזר דינו של בית משפט קמא אינו מחמיר כלל, הרי שבשל טעמים הנובעים מהשתלשלות העניינים בבית משפט קמא, יש מקום להתערב במידה מסוימת באורך תקופת המאסר בפועל.

האלימות היא רעה חולה, הבאה לביטוי במישורי החיים השונים, בתוך המשפחה, בין שכנים, על הכביש, ובאינטראקציות שונות בין זרים. היא פוגעת בקרבנות הישירים שלה ובחברה בכללה. משפיעה על תחושת הביטחון ויוצרת אווירה ציבורית עכורה. המלחמה בה היא מלחמה על מראית פני החברה ואיכות חייה. ובהתאם לכך ההתייחסות העקרונית אליה היא של רצינות וחומרה, המבטאות שאת נפש והוקעה של החברה כלפי התופעה.

התנהלות המערער מתחילה ועד סוף אומרת כוחנות ובריונות. המערער עצר את רכבו באמצע נתיב נסיעה ושוחח עם אחר שרכבו עמד בצמוד אליו וכך גרם לחסימת שני נתיבי הנסיעה במקום. המתלונן המתין שהמערער והאחר יפנו את הדרך וכשהדבר התמשך הוא צפר. תגובה לגיטימית זו העלתה את חמתו של המערער והוא ניגש למתלונן, איים עליו ש"יגמור אותו" והצהיר כי הוא "לא זז". וגם לאחר שהאחר נסע עם רכבו ופינה דרך, המערער לא איפשר למתלונן לעקוף אותו. כשהמתלונן התקשר למשטרה לדווח על האירוע, המערער יצא מרכבו, ניגש אליו והיכהו באגרופים בפניו שוב ושוב. בהמשך, כששוטרים הגיעו, המערער התווכח עם המתלונן בנוכחותם, ואף איים עליו בבוטות שישבור לו את הפנים וש "זה לא נגמר כאן", תוך שהוא מנסה להתקרב אל המתלונן פיזית. ללמדנו שאף נוכחות השוטרים לא הרתיעה את המערער מלהמשיך ולהתנהג באופן בריוני ומאיים.

מעשי המערער בוצעו בצהרי היום, בלב מרכז מסחרי גדול, תוך הפגנת אלימות פיזית ומילולית. אין המדובר במעשי אלימות ברף הנמוך, כמו דחיפה או מכה קלה, חד פעמית, בסערת ריב ששני הצדדים מעורבים בו, אלא בתקיפה יזומה, חד צדדית, חוזרת, כואבת ומשפילה, שגרמה למתלונן חבלות בפנים.

מעבר לנזקים הגופניים והרגשיים שנגרמים לקרבן המעשה, אירוע אלימות במרחב הציבורי מערער את הביטחון ומעורר תחושות של מתח וחשש בקרב הציבור ופגיעתו נוגעת במעגלים רבים.

נסיבות אלה מצדיקות התייחסות של רצינות וחומרה למעשי המערער ועל כן, כפי שצינו לעיל, עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא הוא עונש ראוי.

שירות המבחן ציין שהמערער איננו מודה בעבירות, טוען שהמתלונן הוא זה שהחל את האירוע ושהוא עצמו פעל מתוך הגנה עצמית, והתרשם שהמערער אינו כנה בדבריו, מתקשה לבחון את דפוסי הבעייתיים, והוא אינו מייחס חשיבות יתרה לחוק ולהליך המשפטי המתנהל נגדו. והמליץ להטיל על המערער ענישה מוחשית והרתעתית.

מעיון ברישום הפלילי של המערער עולה שלאחר האירוע הנוגע לתיק זה, המערער ביצע עבירות של גניבה ושל החזקת סכין.

נוכח מכלול הנתונים והנסיבות הנוגעים לענין הרי שעונש המאסר שהוטל על המערער הולם וככלל אין מקום להתערב בו.

למרות זאת, מצאנו לנכון להקל במידת מה בתקופת המאסר של המערער שכן, לאחר שהצדדים השלימו טיעוניהם לעונש בית המשפט מצא ביוזמתו לקבל חוות דעת מהממונה על עבודות השירות על התאמת המערער לביצוע עבודות שירות ולשם כך דחה את המועד שנקבע למתן גזר הדין, ולאחר שהממונה מצא שהמערער איננו כשיר לביצוע עבודות שירות בית המשפט הטיל עליו 10 חודשי מאסר בפועל.

הגם שככלל אין בהחלטה להורות על קבלת חוות דעת של הממונה על עבודות שירות כדי להקים אינטרס ציפיה בר הגנה (ראו ע"פ 1438/14 **בראזי נ' מדינת ישראל** (26.3.14)), הרי שבנסיבות שתוארו, ההנחה היא שאם הממונה היה מוצא את המערער מתאים לביצוע עבודות שירות בית המשפט היה קובע למערער תקופת מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות והיה קובע שהמערער ישא את המאסר בעבודות שירות. כעת משהסתבר שהמערער איננו מתאים לביצוע עבודות שירות מן הראוי לבצע התאמה של תקופת המאסר בפועל של המערער.

בחוות דעת הממונה על עבודות השירות שהוגשה בבית משפט קמא צוין כי המערער איננו מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות, בין היתר בשל העובדה כי במעמד ראיון ההתאמה מיום 01/01/24, המערער טען בפני רופא שב"ס כי סובל ממספר רב של התקפים חוזרים עד איבוד הכרה ופינוי לבית החולים. עוד ציין כי בשל כך, איננו עובד. במעמד הדיון היום ב"כ המערער הגיש מסמך רפואי עדכני מיום 16/04/24 ממנו עולה כי כבר ב- 15/08/23, נוירולוג התרשם ממצב רפואי יציב

מאד וכי המערער: "ללא טיפול תרופתי כבר משנת 2022 וללא פרכוסים מזה שנתיים".

לא מצאנו מקום לשוב ולהפנות את המערער לממונה על עבודות השירות, ראש וראשית משום שעונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח הוא העונש הראוי למעשיו של המערער. בנוסף, ולמעלה מן הצורך, מצאנו להעיר כי גם הסתירה הברורה בגרסאותיו של המערער בפני רופא שב"ס אל מול התיעוד הרפואי שהוצג במעמד הדיון, המצביעה על שימוש מניפולטיבי של המערער בנושא מצבו הבריאותי, מצדיקה הימנעות משליחתו פעם נוספת לראיון התאמה.

נוכח האמור, אנו מעמידים את תקופת המאסר בפועל של המערער על 8 חודשים. יתר הוראות גזר הדין יעמדו בעינן.

ניתן והודע היום י' תמוז
תשפ"ד, 16/07/2024
במעמד הנוכחים.

אליהו ביתן, שופט בכיר
טל לחיאני שהם,
שופטת
יואב עטר, שופט